

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор із науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія
GENERAL, AGE-SPECIFIC AND PEDAGOGICAL LOGOPSYCHOLOGY

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
тип дисципліни	<u>нормативна</u>
мова викладання	<u>українська</u>

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А6 Спеціальна освіта, освітньої програми Логопедія. Спеціальна психологія.

« 4 » березня 2025 р. 25 с.

Розробник: *Середа Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти*
Чарані, освітньої програми, Логопедія, Спеціальна освіта
Кисіляченко В.А. к.п.н., доц.
Проект робочої програми навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 4 від « 5 » березня 2025 р.

В.о. завідувачки кафедри

Катерина ШАПОЧКА

Проект робочої програми навчальної «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від « 6 » березня 2025 р.

Голова

Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол №3 від « 26 » березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Середа І.В., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни .....</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни .....</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання .....</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування .....</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю.....</i>	<i>11</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Анотація

Програма спрямована на опанування студентами системи знань з основ логопсихології для забезпечення їх підготовки до практичної діяльності зі спеціального психологічного супроводу в системі освіти осіб з порушеннями мовлення та усунення і попередження дисбалансу між процесами навчання й розвитку цієї категорії та їх потенційними можливостями, удосконалення знань і умінь щодо здійснення корекційної функції професійної діяльності корекційного педагога.

Ключові слова: логопсихологія, нормальний психічний розвиток, патологія розвитку, порушення мови, профілактика та корекція мовних розладів.

Abstract

The program aims is to master students' knowledge system with basics of logopsychology to ensure their preparation for practical activities for special psychological support in the education system with speech disorders persons and the elimination and prevention of imbalances between learning and development processes of this category and their potential opportunities, improving knowledge and skills in the implementation of correctional functions of professional activity of the correctional teacher.

Key words: logopsychology, normal mental development, developmental pathology, speech disorders, prevention and correction of speech disorder.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	А Освіта	Вибіркова		
Модулів – 1		Рік підготовки:		
Змістових модулів – 5		2-й	2-й	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А6 Спеціальна освіта ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)	Семестр		
Індивідуальне науково- дослідне завдання –		4-й	4-й	
		Лекцій		
		30 год.	4 год.	
Загальна кількість годин – 150		Практичні, семінарські		
		45 год.	10 год.	
		Лабораторні		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	0 год.		0 год.
		Самостійна робота		
		75 год.	136 год.	
		Індивідуальні завдання: 0 год.		
		Вид контролю: іспит		
Форма контролю: усна				

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» полягає у набутті студентами знань про особливості психічного розвитку дітей з порушеннями мовлення та психокорекційну роботу з ними.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія» ґрунтується на знаннях теоретичних основ загальної, спеціальної, порівняльної психології, педагогічної деонтології, культури мовлення та риторики корекційного педагога.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дітей з ООП у контексті професійних завдань.

ПРН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПРН13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

ПРН18. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН19. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН20. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

II. Фахові:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових

функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-17. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК-18. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК-19. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК-20. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК-21. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК-22. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Наука про особливості психічного розвитку дітей з порушеннями мовлення

Змістовий модуль 1. Загальні основи логопсихології

Тема 1. Закономірності нормального психічного розвитку і патології

1. Логопсихологія як галузь спеціальної психології.
2. Закономірності нормального психічного розвитку і патології.
3. Сутність порушеного та ушкодженого розвитку.

Література [3]; [9].

Змістовий модуль 2. Характеристика мовленнєвих порушень

Тема 1. Розвиток мовлення в онтогенезі

1. Періодизація мовленнєвого розвитку.
2. Умови успішного мовленнєвого розвитку дитини.

Література [3]; [9].

Тема 2. Загальна характеристика мовленнєвих порушень в дитячому віці

1. Основні форми і види мовленнєвих порушень.
2. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень:
  - клініко-педагогічна класифікація;
  - психолого-педагогічна класифікація.

Література [3]; [9].

Змістовий модуль 3. Психічний розвиток дітей з порушеннями мовлення

Тема 1. Особливості пізнавальної сфери дітей з порушеннями мовлення

1. Відчуття і сприймання.
2. Пам'ять.
3. Мислення.
4. Особливості розвитку мовлення і мислення.

Література [3]; [9].

Тема 2. Особистість і діяльність дитини з порушеннями мовлення

1. Увага.
2. Вольова сфера.

3. Особистість дошкільника з порушеннями мовлення.
  4. Особливості ігрової діяльності.
  5. Навчальна діяльність і особистість молодшого школяра з порушеннями мовлення.
- Література* [3]; [9].

Змістовий модуль 4. Психодіагностика розвитку дітей з порушеннями мовлення

Тема 1. Психодіагностика дітей з порушеннями мовлення

1. Організація та структура психологічного вивчення дітей з мовленнєвою патологією.
2. Основні принципи психолого-педагогічного обстеження.
3. Методи психолого-педагогічної діагностики.
4. Етичні правила психодіагностичного обстеження.

Література [3]; [9].

Змістовий модуль 5. Психокорекція

Тема 1. Прийоми і методи психокорекційної роботи

1. Поняття психологічної корекції.
2. Основні принципи психологічної корекції.
3. Прийоми і методи психокорекційної роботи:
  - психологічне консультування;
  - психологічний супровід;
  - психологічна підтримка.
4. Основні напрями психологічної допомоги дітям з проблемами у розвитку.

Література [3]; [9].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Загальні основи логопсихології										
Тема 1. Закономірності нормального психічного розвитку і патології	30	6	8	–	20	30	1	2	–	27
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	8	–	20	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	6	8	–	20	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 2. Характеристика мовленнєвих порушень										
Тема 1. Розвиток мовлення в онтогенезі	15	2	4	–	11	15	0	0	–	15
Тема 2. Загальна характеристика мовленнєвих порушень в дитячому віці	15	4	4	–	9	15	0	2	–	13
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	6	8	–	20	30	0	2	–	28
<i>Усього годин</i>	30	6	8	–	20	30	0	2	-	28
Змістовий модуль 3. Психічний розвиток дітей з порушеннями мовлення										
Тема 1. Особливості пізнавальної сфери дітей з порушеннями мовлення	15	2	4	–	11	15	1	2	–	12
Тема 2. Особистість і діяльність дитини з порушеннями мовлення	15	4	6	-	9	15	1	0	-	14
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	6	10	–	20	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	6	10	-	20	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 4. Психодіагностика розвитку дітей з порушеннями мовлення										
Тема 1. Психодіагностика дітей з порушеннями мовлення	30	6	9	-	20	30	1	2	–	27
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	6	9	-	20	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	6	9	-	20	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 5. Психокорекція										
Тема 1. Прийоми і методи психокорекційної роботи	30	6	10	-	20	30	0	2	-	28

<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	6	10	-	20	30	0	2	–	28
<i>Усього годин</i>	30	6	10	-	20	30	0	2	–	28
<i>Разом за курсом</i>	120	30	45	0	120	120	4	10	0	108

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Логопсихологія як галузь спеціальної психології	2	2
2	Закономірності нормального психічного розвитку	2	0
3	Дизонтогенез. Види психічного дизонтогенезу	8	0
4	Розвиток мовлення в онтогенезі	2	0
5	Психофізіологічна структура процесу письма	2	0
6	Загальна характеристика мовленнєвих порушень в дитячому віці	4	2
7	Особливості пізнавальної сфери дітей з порушеннями мовлення	4	2
8	Особистість дитини з порушеннями мовлення	4	0
9	Діяльність дитини з порушеннями мовлення	2	0
10	Принципи психолого-педагогічного обстеження	2	
11	Особливості психодіагностики дітей з порушеннями мовлення	3	0
12	Напрями і методи психодіагностики	4	2
13	Психологічне консультування	2	0
14	Психологічний супровід	2	0
15	Прийоми і методи психокорекційної роботи	4	2
		45	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів – **10-30 год. / 1 захід**
- підготовка проектних завдань - **3-5 год. / 1 проєкт**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	45	30
2	Підготовка до контрольних заходів	10	26
3	Виконання проектних завдань*	45	80
	<i>Разом</i>	100	136

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
– лекція;

- пояснення;
  - дискусія;
  - диспут;
  - ілюстрування;
  - демонстрація;
  - відеометод;
  - майстер-клас
- 2) на семінарських заняттях:
- практична робота;
  - фронтальне опитування;
  - частково-пошуковий метод;
  - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проєктні (самостійні) роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на семінарських заняттях	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
4	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.

2	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів (5 відповідей по 5 бали ДФН, 2 відповіді по 5 бали ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
10	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
8	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
6	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різномовних матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 50 балів (10 робіт по 5 балів ДФН, ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 25-23 ЗФН 40-36	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 22-20 ЗФН 35-30	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 19-16	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі

ЗФН 29-25	завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 15-10 ЗФН 24-15	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 9-5 ЗФН 14-5	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів для ДФН, 40 бали для ЗФН</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	5x4 бали = 20 балів
Самостійна (проектна) робота	15x3 бали = 45 балів	15x3 бали = 45 балів
Контрольна (письмова) робота	1x25 балів = 25 балів	1x35 бали = 35 бали
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	6	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	9
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	6	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	5	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	6
Контрольна робота			25	Контрольна робота	35
Підсумковий контроль		Іспит		Іспит	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Карпенко, Н. В. Діагностика психічного розвитку дитини в роботі педагога (вчителя, вихователя) [Текст]: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н. В. Карпенко. 3-тє вид. К.: Каравела, 2015. 248 с.
2. Колупаєва А. А. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Кн. 4 / за заг. ред. Колупаєвої А. А. К.: ТОВ ВПЦ «Літопис-XX». 2010.
3. Конопляста С. Ю. Логопсихологія.: За ред. М.К. Шеремет / С. Ю. Конопляста, Т. В. Сак ; Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2017. 293 с.
4. Кривоніс М. Л. Сенсорний розвиток: з досвіду роботи. Х.: Видавництво «Ранок», 2012. 256 с.
5. Мартиненко І.В. Психологічні засади формування комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення, К.: ДІА, 2017.
6. Мартиненко І.В. Комунікативний тренінг дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення: навчально-методичний посібник, Київ: ДІА, 2017.
7. Мартиненко І.В. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ДІА. 2014. 100 с.
8. Мартиненко І.В. Логопсихологія: курс лекцій, Київ: ДІЛ, 2019.
9. Мартиненко І.В. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. 2 вид., виправл. і доповн. / І. В. Мартиненко. К.: ДІА, 2016. 116 с.
10. Савінова Н.В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення. Миколаїв : Іліон, 2017, 286 с.
11. Середа І.В., Савінова Н.В., Стельмах Н.В. Корекційно-виховна діяльність педагога у сучасних закладах освіти: монографія. Миколаїв: Іліон, 2019. 190 с.
12. Тарасун В. В. Логодидактика [Текст]: навч. посіб. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т спец. педагогіки АПН України. К., 2004. 348 с.
13. Український дефектологічний словник / За ред. В. І. Бондаря. К. : 2000. 902 с.
14. Омельченко І. М. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку / І. М. Омельченко, Л. О. Федорович. К, 2015. 188 с.

Допоміжна література

1. Аксьонова О. Г. Особливості сенсорного розвитку у дітей з тяжким порушенням мовлення / О. Г. Аксьонова // Корекційна педагогіка і психологія. 2015. №6. 140 с.
2. Глущенко І. І. Корекція лексичної сторони мовлення на логопедичних заняттях у молодших школярів із затримкою психічного розвитку: дис. ... канд. пед. наук: 13.0003 / І.І. Глущенко; Херсонський держ. ун-т. К., 2010. 288 с.

3. Діти з особливими потребами у початковій школі: Поради батькам / За ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. К., 2006.
4. Карсканова С.В. Психодіагностика (частина1), Навчальний посібник. Миколаїв: Іліон. 2020. 148 с.
5. Карсканова С.В. Психотерапія в роботі практичного психолога: Навчальний посібник. Миколаїв: Іліон, 2019. 156 с.
6. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія / А. А. Колупаєва. К. : «СаммітКнига», 2009. 272 с.
7. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. К.: Педагогічна думка, 2007. 458 с.
8. Кисличенко В.А. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується дитина з порушеннями мовлення. Монографія. Миколаїв : Іліон, 2016. 218 с.
9. Кравець Н. П. Формування та корекція емоційної сфери розумово відсталих учнів молодшого шкільного віку / Н. П. Кравець, В. В. Шибєцька // Молодий вчений. – 2015. № 5 (20). 2015. С. 15-18.
10. Литвиненко, І. С. Проективні малюнкові методики [Текст] : методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І. С. Литвиненко, Д. В. Прасол. Миколаїв : Арнекс, 2015. 160 с.
11. Омельченко І. М. Програма «Розвиток мовлення» для дітей із затримкою психічного розвитку: концептуальне підґрунтя та алгоритми реалізації / І. М. Омельченко // Особлива дитина: навчання і виховання. 2016. №4 (80). С. 41-51.
12. Рібцун Ю. В. Шляхи формування сенсорноперцептивної сфери у дітей з вадами мовленнєвого розвитку / Ю. В. Рібцун // Логопед. 2015. №11. С. 4-9.
13. Савінова Н.В., Берегова М. І., Серєда І.В. Innovation and content characteristics of the training of future specialists of special education. European Humanities Studies: State and Society / Europejskie studia humanistyczne: Panstwo i Spoleczenstwo. Issue 4 (I), 2018. (Poland-Ukraine). P. 54-67.
14. Серєда І. В. Основи психосоматики: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2022. 156 с.
15. Серєда І.В., Карсканова С.В. Техніки саморегуляції як психологічний ресурс особистості в кризових умовах. Věda a perspektivy № 2(21) 2023. С.281-289.
16. Серєда І. В., Карсканова С. В., Стельмах Н. В. Проективні методики у спеціальній психології: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з вивчення курсу за змішаною формою навчання/ І. В. Серєда. Миколаїв: Іліон, 2024. 179 с.
17. Серєда І.В., Кисличенко В.А. Спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу. Частина I / І. В. Серєда, В. А. Кисличенко. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2020. 164 с.
18. Серєда І.В., Кутержинська К.М. Казкотерапія в роботі корекційного педагога з дітьми з особливими освітніми потребами. Журнал Вересень", 2021 р. Номер 1 (88), <https://september.moippo.mk.ua/index.php/sept/article/download/127/120>.
19. Серєда І.В., Стельмах Н.В. Безпечне освітнє середовище як фактор збереження та зміцнення психофізичного здоров'я дітей у сучасних умовах засобами здоров'язбережувальних технологій. Věda a perspektivy № 2(33) 2024. С.226-235.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Конопляста С.Ю., Сак Т.В. Логопсихологія [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pidru4niki.com/1584072019705/psihologiya/logopsihologiya>